

มติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
ครั้งที่ 7/2539 (ครั้งที่ 61)
วันศุกร์ที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539 เวลา 10.00 น.
ณ ห้องประชุมสีเขียว ตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล

1. รายงานผลการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง
2. การลดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงและกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน
3. การพิจารณาช่วยเหลือท้องถิ่นเรื่องไฟฟ้าสาธารณะ
4. การเปิดให้เอกชนให้บริการสายป้อนของการไฟฟ้าในบริเวณเขตอุตสาหกรรม

นายบรรหาร ศิลปอาชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เป็น
กรรมการและเลขานุการ

เรื่องที่ 1 รายงานผลการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง

สรุปสาระสำคัญ

1. การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (เพิ่มเติม) คณะกรรมการพิจารณา
นโยบายพลังงาน ได้มีมติ เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2539 พิจารณาให้การสนับสนุน
ทางการเงินเพิ่มเติมแก่กรมสรรพสามิต กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และกรม
ทะเบียนการค้า เพื่อใช้ในการดำเนินการปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง
เนื่องจากเห็นว่า จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมัน
เชื้อเพลิง โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการติดตั้งมิเตอร์ของกรมสรรพสามิตนั้น ถึงแม้จะมี
ค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูง แต่น่าจะช่วยยับยั้งการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงทาง
ทะเลได้เกือบทั้งหมด จึงได้อนุมัติให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเพิ่มเติม
แก่หน่วยงานต่างๆ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 709,821,242 บาท โดยเป็นค่าใช้จ่ายของ
กรมสรรพสามิต จำนวน 694,854,960 บาท กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
จำนวน 4,560,362 บาท และกรมทะเบียนการค้า จำนวน 10,405,920 บาท ซึ่งเมื่อ

รวมกับที่ได้อนุมัติครั้งก่อน จะรวมเป็นค่าใช้จ่ายที่ให้การสนับสนุนตามแผนการใช้จ่าย ในปี 2540 ทั้งสิ้น 906,577,971.49 บาท

2. การติดตั้งมิเตอร์เพิ่มเติม ขณะนี้กรมสรรพสามิตได้ดำเนินการติดตั้งมิเตอร์ ณ คลังน้ำมันดีเซลชายฝั่ง ทั่วประเทศ จำนวน 37 คลัง เสร็จสิ้นแล้ว ส่วนการติดตั้งมิเตอร์เพิ่มเติมในคลังน้ำมันดีเซลหมุนเร็วจำนวน 19 คลัง และคลังน้ำมันเบนซินชายฝั่งทุกแห่งจำนวน 40 คลัง กำลังอยู่ระหว่างดำเนินการสำรวจข้อมูลรายละเอียดของคลังน้ำมันต่างๆ เพื่อพิจารณากำหนดรูปแบบ ระบบมิเตอร์ และจัดหาบริษัทฯ ดำเนินการติดตั้งมิเตอร์ต่อไป

3. การควบคุมผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีและสารละลาย (โซลเว้นท์) กรมสรรพสามิตได้ดำเนินการกำหนดให้ โซลเว้นท์เป็นสินค้าในพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต และยกเว้นภาษีให้หากนำไปใช้เพื่อการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งขณะนี้ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว และกรมสรรพสามิตกำลังเร่งพิจารณา กำหนดมาตรการควบคุมการยกเว้นภาษีโซลเว้นท์ให้เหมาะสมและรัดกุม โดยพยายามให้กระทบต่อผู้ประกอบการโดยสุจริตน้อยที่สุด นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่ขอยกเว้นภาษีโซลเว้นท์ ดำเนินการให้ผู้ผลิตโซลเว้นท์แจ้งชื่อ ที่อยู่ของลูกค้า รวมทั้งปริมาณการจำหน่ายให้กรมสรรพสามิตทราบ และส่งการให้ เจ้าพนักงานสรรพสามิตในเขตท้องที่โรงงานโซลเว้นท์ตั้งอยู่ในเขตรับผิดชอบ ดำเนินการตรวจสอบดูแลและติดตามอย่างใกล้ชิด หากพบพฤติกรรมน่าสงสัยให้ประสานกับกรมสรรพากรเพื่อตรวจสอบในรายละเอียดต่อไป

4. การเพิ่มสาร Marker ในน้ำมันที่เสียภาษีแล้ว กรมสรรพสามิตกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาคัดเลือก สาร Marker ที่เหมาะสม และศึกษาถึงวิธีการเพิ่มสาร Marker การทดสอบที่แม่นยำ และศึกษาสิ่งแวดล้อมและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสาร Marker เมื่อได้ข้อสรุปจะได้พิจารณากำหนดวิธีการควบคุมการเพิ่มสาร Marker ให้เหมาะสมและรัดกุมต่อไป

5. การดำเนินงานของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจปราบปรามทางทะเล หน่วยเฉพาะกิจปราบปรามทางทะเลของกองทัพเรือ กรมศุลกากร และกรมตำรวจ ได้ดำเนินการตรวจสอบลาดตระเวนทางทะเล และปรากฏผลว่า กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางสามารถจับกุมเรือบรรทุกน้ำมันได้ 2 ลำ คือ เรือ "นาริตา" ที่บริเวณทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะจวง ประมาณ 18 ไมล์ทะเล อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีปริมาณน้ำมันดีเซล 300,000 ลิตร และเรือบรรทุกน้ำมัน "โฮฮิมารุ" บริเวณอ่าวไทย ห่างจากเกาะสัตหีบไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ 20 ไมล์ กิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีปริมาณน้ำมันดีเซล 600,000 ลิตร นอกจากนั้น เครื่องบินได้ลาดตระเวนพบเรือ TOYOTA MARU เรือโพธิ์ทะเล และเรือ "ORIENTAL CITY จอดลอยลำจำหน่ายน้ำมันให้แก่เรือกลางทะเลนอกทะเลอาณาเขต จึงได้บันทึกภาพไว้เป็นหลักฐาน และแจ้งให้เรือลาดตระเวนทราบและเข้าตรวจสอบ แต่ปรากฏว่าไม่พบเรือดังกล่าว

6. ผลการจับกุม ตั้งแต่เดือนมกราคม 2539-วันที่ 6 พฤศจิกายน 2539 สามารถจับกุมน้ำมันลักลอบ หนีภาษีได้เป็นจำนวน 7.9 ล้านลิตร เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน จำนวน 5.3 ล้านลิตร หรือประมาณ 3 เท่าของปีก่อน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- จับกุมผู้กระทำผิด จำนวน 150 ราย
- ผู้ต้องหา จำนวน 281 คน
- เรือบรรทุกน้ำมัน จำนวน 30 ลำ
- รถยนต์บรรทุกน้ำมัน จำนวน 50 คัน
- ร้านจำหน่ายและสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน 70 แห่ง
- น้ำมันดีเซล จำนวน 7.9 ล้านลิตร

7. ปริมาณการจำหน่าย ปริมาณการจำหน่ายน้ำมันดีเซลหมุนเร็วในเดือนตุลาคม 2539 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,466 ล้านลิตร เพิ่มขึ้นจากช่วงเดือนเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 17 และเมื่อไม่รวมการใช้ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยแล้ว จะมีปริมาณทั้งสิ้น 1,311 ล้านลิตร เพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 13 ซึ่งอัตราการเพิ่มขึ้นดังกล่าวน่าจะเป็นผลมาจากการลักลอบนำเข้าลดลง

มติของที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

เรื่องที่ 2 การลดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงและกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

สรุปสาระสำคัญ

1. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2539 เห็นชอบข้อเสนอการปรับภาษีสรรพสามิตของกระทรวงการคลัง และได้มีมติ ดังนี้

(1) เห็นชอบข้อเสนอของกระทรวงการคลังในการปรับเพิ่มภาษีสรรพสามิตสำหรับน้ำมันเบนซินและดีเซลเพิ่มขึ้นลิตรละ 0.09 และ 0.07 บาท ตามลำดับ

(2) ให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ไปดำเนินการลดอัตราเงินนำส่งกองทุนเพื่อ ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานสำหรับน้ำมันเบนซินและดีเซลลงลิตรละ 0.04 บาท โดยมีผลบังคับใช้พร้อมกับการปรับภาษีสรรพสามิต

(3) ให้คณะกรรมการพิจารณานโยบายพลังงาน ไปดำเนินการลดอัตราเงินนำส่งกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับน้ำมันเบนซินและดีเซลลงลิตรละ 0.05 และ 0.03 บาท ตามลำดับ โดยมีผลบังคับใช้พร้อมกับการปรับภาษีสรรพสามิต

2. นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ได้ลงนามในประกาศคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2539 กำหนดอัตรา

เงินส่งเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานตามมติคณะรัฐมนตรีในข้อ 1(2) โดยเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน 2539 เป็นต้นไป

3. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ได้ดำเนินการออกประกาศ คณะกรรมการพิจารณานโยบายพลังงาน ฉบับที่ 49 พ.ศ. 2539 กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตามมติ คณะรัฐมนตรีในข้อ 1(3) โดยเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน 2539 เป็นต้นไป

มติของที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

เรื่องที่ 3 การพิจารณาช่วยเหลือท้องถิ่นเรื่องไฟฟ้าสาธารณะ

สรุปสาระสำคัญ

1. ปัจจุบันหลักเกณฑ์การคิดค่าไฟฟ้าสาธารณะเพื่อช่วยเหลือท้องถิ่น ได้ให้สิทธิการใช้ไฟฟ้าสาธารณะ ไม่เกินร้อยละ 10 ของหน่วยการใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัยในเขตเทศบาล สำหรับส่วนเกินให้คิดค่าไฟฟ้า ในอัตราของส่วนราชการ

2. กระทรวงมหาดไทย ได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ นำเรื่องการพิจารณาช่วยเหลือท้องถิ่นเรื่องไฟฟ้าสาธารณะ เข้าพิจารณาในคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติใน 2 ประเด็น คือ

2.1 พิจารณาปรับฐานการคิดหน่วยการใช้ไฟฟ้าจากฐานเดิม 150 หน่วย/เดือน เพิ่มเป็น 200 หน่วย/เดือน ในการจำแนกผู้ใช้ไฟฟ้าประเภท 2 และ

2.2 พิจารณายกเลิกหนี้ค่างชำระค่ากระแสไฟฟ้าสาธารณะของเทศบาลจำนวน 23 แห่ง ซึ่งเป็นหนี้ค่างชำระตั้งแต่ปี 2530 เป็นต้นมา เป็นจำนวนเงินประมาณ 16 ล้านบาท

3. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ได้ประชุมปรึกษารื้อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันประกอบด้วย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรมการปกครอง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) เรื่องการพิจารณาช่วยเหลือท้องถิ่นเรื่องไฟฟ้าสาธารณะ โดยมีข้อพิจารณาและข้อเสนอ ดังนี้

3.1 การพิจารณาปรับฐานการคิดหน่วยการใช้ไฟฟ้าสาธารณะ ให้มีการปรับฐานการให้สิทธิการใช้ไฟฟ้าสาธารณะ ซึ่งหมายถึง การให้สิทธิการใช้ไฟฟ้าสาธารณะให้เท่ากับร้อยละ 10 ของหน่วยการใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัย และหน่วยการใช้ไฟฟ้าประเภทกิจการขนาดเล็กที่ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน 200 หน่วย/เดือน ในเขตเทศบาล 66 แห่ง ที่รับโอนกิจการมาดำเนินการ โดยให้สามารถเกลี้ยการใช้ไฟฟ้าระหว่างปีเพื่อชดเชยในเดือนที่ใช้ไฟฟ้า ต่ำกว่าสิทธิได้ สำหรับในส่วนที่เกินให้

คิดค่าไฟฟ้าในอัตราของส่วนราชการ ทั้งนี้ ให้เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ ปีงบประมาณ 2540 โดยให้ยึดค่าจำกัดความ "ไฟฟ้าสาธารณะ" ตามที่เทศบาล 66 แห่ง มีข้อตกลงในการ รับโอนกิจการดังนี้

(1) กระแสไฟฟ้าสาธารณะ ให้ความหมายรวมถึงกระแสไฟฟ้าที่ กฟภ. ได้จ่ายให้ ภายในอาคารของเทศบาล เพื่อใช้ในกิจการของเทศบาล หรือเพื่อสาธารณะ ตลอดจนภายในบริเวณที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเทศบาล สถานีอนามัย สุขศาลา โรงพยาบาล สถานีดับเพลิง โรงฆ่าสัตว์ ตลาด โรงเรียน สุสาน ฌาปนสถาน สถานที่ สำหรับการกีฬาและพลศึกษา สวนสาธารณะหรือสวนสัตว์ ส้วมสาธารณะ น้ำพุ หอกระจายเสียง วิทยุหรือโทรทัศน์สาธารณะ ไม่รวมถึงกระแสไฟฟ้าที่ใช้ภายในอาคาร และสถานที่ที่ดำเนินการโดยเทศพาณิชย์ หรือมีขึ้นเพื่อแสวงหาประโยชน์ เช่น ห้องแถว ตึกแถว สถานธนาภิบาล การประปา โรงแรม บังกาโล หรือสถานที่พักผ่อนอื่นใด ที่มีไว้เพื่อให้เช่า ซึ่งต้องชำระเงินค่ากระแสไฟฟ้าตามที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ กำหนดไว้เป็นประเภทๆ แล้ว

(2) ให้เทศบาลมีหน้าที่จัดให้มีไฟฟ้าสาธารณะโดยติดตั้ง ปรับปรุง และบำรุงรักษา ด้วย ค่าใช้จ่ายของเทศบาล

3.2 การยกเลิกหนี้ค่างชำระค่ากระแสไฟฟ้าสาธารณะของเทศบาลจำนวน 23 แห่ง เห็นชอบตามข้อเสนอของกระทรวงมหาดไทย ที่จะให้ กฟภ. ยกหนี้ค่างชำระค่ากระแสไฟฟ้าสาธารณะของเทศบาล จำนวน 23 แห่ง ซึ่งเป็นหนี้ค่างชำระตั้งแต่ปี 2530 จนถึงสิ้นปี 2538 เป็นจำนวนเงิน 16 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ควรมีการ พิจารณามาตรการอื่นมาเสริมเพื่อให้เทศบาลสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในระยะ ยาว โดยเร่งรัดให้มีการออกกฎหมายตามมาตรการปรับปรุงรายได้ของส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้เทศบาลมีการ ประหยัดการใช้จ่าย และมีการบริหารการคลังที่ดี หากเทศบาลยังมีปัญหารายได้ไม่ เพียงพอกับค่าใช้จ่าย กระทรวงมหาดไทยควรขอรับเงินอุดหนุนโดยตรงจาก งบประมาณของรัฐบาล

3.3 การทำความเข้าใจกับเทศบาล 66 แห่ง เห็นควรให้กระทรวงมหาดไทยเจรจา ทำความเข้าใจกับเทศบาล 66 แห่ง เพื่อให้ถือปฏิบัติตามสิทธิการใช้ไฟฟ้าสาธารณะ ตามข้อ 3.1 ดังกล่าว โดยไม่ควรให้มีการพิจารณาปรับฐานการคิดหน่วยการใช้ไฟฟ้า สาธารณะอีก และหากมีการใช้ไฟฟ้าสาธารณะเกินกว่าสิทธิที่ได้รับก็ขอให้ชำระค่า ไฟฟ้าส่วนที่เกินนี้ โดยไม่ควรให้ กฟภ. ต้องรับภาระหนี้ค่างชำระของเทศบาลอีก

มติของที่ประชุม

1. เห็นชอบตามข้อเสนอของกระทรวงมหาดไทย ดังนี้

1.1 ให้ กฟภ. พิจารณาปรับฐานการให้สิทธิการใช้ไฟฟ้าสาธารณะให้เท่ากับร้อยละ 10 ของหน่วยการใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัยและหน่วยการใช้ไฟฟ้าประเภท กิจการขนาดเล็กที่ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน 200 หน่วย/เดือน โดยสามารถเกลี้ยการใช้ไฟฟ้า ระหว่างปีเพื่อชดเชยในเดือนที่ใช้ไฟฟ้าต่ำกว่าสิทธิได้ สำหรับในส่วนที่เกินให้คิดค่า

ไฟฟ้าในอัตราของส่วนราชการ โดยให้เริ่มมีผลใช้บังคับตั้งแต่ปีงบประมาณ 2540 ทั้งนี้ ให้นำการปรับฐานการให้สิทธิดังกล่าวไปใช้กับหน่วยงานเหล่านี้คือ เทศบาล 66 แห่ง ที่รับโอนกิจการมาดำเนินการ เทศบาลนอกเหนือจาก 66 แห่ง สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และสภาตำบล

1.2 ให้ กฟภ. ยกเลิกหนี้ค่างชำระค่ากระแสไฟฟ้าสาธารณะของเทศบาลที่มีข้อตกลงในการรับโอนกิจการจาก กฟภ. ซึ่งเป็นหนี้ค่างชำระตั้งแต่ปี 2530 เป็นต้นมา จนถึงปีงบประมาณ 2539

2. ให้กระทรวงมหาดไทยเจรจาทำความเข้าใจกับเทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และสภาตำบล เพื่อให้ยอมรับการปรับฐานการคิดหน่วยการใช้ไฟฟ้าสาธารณะใหม่ ตามข้อ 1.1 และให้ถือเป็นที่ยุติ ไม่ให้นำกลับมาขอปรับฐานการคิดหรือขอยกเลิกหนี้ค่างชำระอีกต่อไป

เรื่องที่ 4 การเปิดให้เอกชนให้บริการสายป้อนของการไฟฟ้าในบริเวณเขตอุตสาหกรรม

สรุปสาระสำคัญ

1. คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2539 เห็นชอบตามมติ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 3/2539 (ครั้งที่ 57) เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2539 ให้ขยายปริมาณการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็ก ในช่วงปี 2539-2543 จาก 1,444 เมกะวัตต์ เป็น 3,200 เมกะวัตต์ โดยคัดเลือกจาก โครงการที่ยื่นข้อเสนอต่อการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) แล้ว และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพข.) ร่วมกับการไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง จัดทำการศึกษาปรับปรุงระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็ก สำหรับการรับซื้อไฟฟ้าในช่วงปี 2544 เป็นต้นไป และศึกษาความเหมาะสมในการให้ผู้ใช้ไฟฟ้าสามารถเลือกซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตเอกชนโดยตรง โดยใช้บริการผ่านสายส่ง และสายจำหน่ายของการไฟฟ้า

2. สพข. ได้ดำเนินการว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษา ศึกษาถึงแนวทางการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็ก ในช่วงปี 2544 เป็นต้นไป และศึกษาความเหมาะสมในการให้ผู้ใช้ไฟฟ้าสามารถเลือกซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตเอกชนโดยตรง โดยใช้บริการผ่านสายส่งและสายจำหน่ายของการไฟฟ้า โดยได้ลงนามในสัญญาว่าจ้างบริษัท New England Electric Resources, Inc. เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2539 คาดว่าการศึกษาดังกล่าวจะแล้วเสร็จ ประมาณต้นปี 2540

3. กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรื่องผลกระทบของนโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมให้เอกชนผลิตไฟฟ้า เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ทบทวนนโยบายดังกล่าว ทั้งนี้เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยได้รับรายงานจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) และคณะกรรมการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ว่าเกือบทุกนิคมอุตสาหกรรมมีแผนงานก่อสร้างโรงไฟฟ้าเพื่อจ่ายไฟฟ้าให้กับโรงงานอุตสาหกรรมได้

โดยตรง ซึ่ง กฟผ. เห็นว่าจะมีผลกระทบต่อการทำงานของ กฟผ. และจะมีผลเสียต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม ด้วยเหตุผล ดังนี้

3.1 ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนจะก่อสร้างระบบจ่ายไฟฟ้าใหม่ ซึ่งเป็นการลงทุนซ้ำซ้อนกับการลงทุนของ กฟผ. ที่ก่อสร้างระบบไว้แล้ว

3.2 ภายใต้ระบบ Uniform Tariff และการชดเชยรายได้ระหว่างพื้นที่ หากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน ขายไฟฟ้าให้โรงงานอุตสาหกรรมโดยตรงได้ทั้งหมด ซึ่งเป็นผู้ใช้ไฟฟ้าที่ให้ผลตอบแทนสูง ในระยะต่อไป กฟผ. จะไม่มีรายได้เพียงพอที่จะนำไปชดเชยผู้ใช้ไฟฟ้าในสวนภูมิภาคและชนบทได้

3.3 กฟผ. จัดทำการศึกษาความต้องการไฟฟาล่วงหน้า 10-15 ปี จัดทำแผนการลงทุนระบบจำหน่ายไฟฟ้าให้เพียงพอกับความต้องการใช้ไฟฟ้า หากผู้ใช้ไฟฟ้า โดยเฉพาะธุรกิจอุตสาหกรรมไม่ใช้ไฟฟ้าจากระบบ แต่ใช้ไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนแทน การลงทุนดังกล่าวก็จะไม่คุ้มค่า

3.4 แม้จะมีผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน แต่ กฟผ. จะต้องสำรองไฟฟ้าในกรณีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าจากผู้ผลิตเอกชนชำรุด ซึ่งอัตราค่าไฟฟ้าสำรองปัจจุบันมีอัตราต่ำ ไม่คุ้มกับการลงทุน

4. กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้น และมีข้อเสนอเห็นควรให้ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบของการไฟฟ้าแทนการก่อสร้างสายจำหน่ายของตนเอง เพื่อจ่ายให้ลูกค้าได้โดยตรง โดยอัตราค่าไฟฟ้าที่ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนขายให้แก่การไฟฟ้า เห็นควรให้เจรจาเป็นกรณีๆ ไป โดยให้หน่วยงานกลางของรัฐบาล เช่น สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เป็นผู้พิจารณาความเหมาะสม เพื่อให้เป็นประโยชน์และเป็นธรรมทั้งสองฝ่าย

5. สพช. ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการคลัง สศช. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และการไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง เข้าร่วมประชุมหารือถึงประเด็นปัญหาดังกล่าวเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2539 ซึ่งที่ประชุมมีข้อพิจารณาสรุปได้ ดังนี้

5.1 นโยบายส่งเสริมผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน (SPP/IPP) เป็นนโยบายที่ก่อให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวม เนื่องจากเป็นการส่งเสริมการแข่งขันในด้านการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าซึ่งสอดคล้องกับแนวทาง ในการแปรรูปกิจการไฟฟ้าในอนาคต ที่ต้องการให้กิจการผลิตไฟฟ้ามีผู้ผลิตหลายราย ส่วนกิจการระบบส่งและระบบจำหน่ายไฟฟ้าในอนาคตจะมีลักษณะเปิดเป็น Common Carrier ทำให้ผู้ใช้ไฟฟ้าสามารถเลือกซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตได้โดยตรง โดยผ่านบริการสายส่งและสายจำหน่ายไฟฟ้าที่มีอยู่ ทำให้ผู้ใช้ไฟฟ้ามีทางเลือกมากขึ้น

5.2 การไฟฟ้านครหลวงเสนอเพิ่มเติมขอให้การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายสามารถร่วมทุนกับผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก หรือการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายสามารถรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้า

รายละเอียดโดยตรง ที่ประชุมเห็นว่า การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายยังเป็นกิจการผูกขาด หากดำเนินการร่วมทุนกับผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กหรือรับซื้อไฟฟ้าเองในขณะนี้ จะเกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้ผลิตไฟฟ้ารายอื่นๆ ยกเว้นจะมีการแปรรูปกิจการและระบบจำหน่ายไฟฟ้าให้มีลักษณะเป็น Common Carrier แล้ว ซึ่งจะทำให้ผู้ผลิตรายเล็กอื่นสามารถแข่งขัน โดยสามารถใช้ระบบสายส่งและสายจำหน่ายได้เท่าเทียมกัน

5.3 ประเด็นที่ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กลงทุนในระบบสายป้อน เป็นการลงทุนซ้ำซ้อนกับระบบของ กฟผ. นั้น ที่ประชุมมีความเห็นว่า ควรให้ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ดำเนินการโดยเอกชน สามารถจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบของการไฟฟ้า แทนการก่อสร้างสายจำหน่ายหรือสายป้อนของตนเอง โดยการไฟฟ้าจะได้รับค่าบริการในการผ่านสายเป็นผลตอบแทนในการลงทุนในระบบจำหน่ายดังกล่าว ซึ่งควรจะรอผลการศึกษาที่ สพช. ได้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาดำเนินการศึกษาความเหมาะสมในการให้ผู้ใช้ไฟฟ้าสามารถเลือกซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตเอกชนโดยตรง โดยใช้บริการผ่านสายส่งและสายจำหน่ายของการไฟฟ้า รวมทั้งการกำหนดอัตราค่าผ่านสายดังกล่าวและความเหมาะสมของอัตราค่าไฟฟ้าสำรอง สำหรับการซื้อขายไฟฟ้าภายในเขตอุตสาหกรรม ให้เป็นการเจรจาตกลงระหว่างผู้ผลิตไฟฟ้ากับผู้ใช้ไฟฟ้าได้โดยตรงเช่นในปัจจุบันต่อไป

5.4 เรื่องที่การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย จำเป็นต้องลงทุนก่อสร้างระบบจำหน่ายไฟฟ้า เพื่อให้บริการไฟฟ้าสำรองแก่ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก หากมีการส่งเสริมผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กจำนวนมากจะมีผลต่อการวางแผนการลงทุนและกระทบรายได้ของการไฟฟ้า ในเรื่องนี้ที่ประชุมมีความเห็นว่า การจัดทำการพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าของคณะอนุกรรมการการพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า ควรคำนึงถึงการผลิตและการจำหน่ายไฟฟ้าของผู้ผลิตรายเล็ก ทั้งการจำหน่ายเข้าระบบตามระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็ก และการจำหน่ายให้ลูกค้าตรง เพื่อให้การไฟฟ้านำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการลงทุนอย่างเหมาะสมต่อไป

มติของที่ประชุม

1. เห็นชอบในหลักการให้ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ดำเนินการ โดยเอกชน สามารถจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบของการไฟฟ้าแทนการก่อสร้างสายจำหน่ายหรือสายป้อนของตนเอง โดยเปิดโอกาสให้เอกชนสามารถใช้บริการสายป้อนของการไฟฟ้าได้ ซึ่งจะแก้ไขปัญหาการลงทุนซ้ำซ้อนกับการไฟฟ้า ฝ่ายจำหน่าย และการไฟฟ้าก็จะได้ใช้ประโยชน์จากสายป้อนที่ตนเองได้สร้างไว้แล้ว ส่วนการซื้อขายไฟฟ้าภายในนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ดำเนินการโดยเอกชน ให้เป็นการเจรจาตกลงระหว่างผู้ผลิตไฟฟ้ากับผู้ใช้ไฟฟ้าได้โดยตรงเช่นในปัจจุบันต่อไป โดยมีมอบหมายให้ สพช. และการไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง รับผิดชอบดำเนินการกำหนดอัตราค่าบริการ และเงื่อนไขในการใช้บริการสายป้อนที่เหมาะสมและประกาศใช้ต่อไป
2. เห็นชอบให้คณะอนุกรรมการการพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า จัดทำการพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า โดยคำนึงถึงการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าของผู้ผลิตรายเล็ก ทั้งในการจำหน่ายเข้าระบบตามระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจาก

ผู้ผลิตรายเล็ก และการจำหน่ายให้ลูกค้าตรง เพื่อให้การไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง นำ
ข้อมูลไปใช้ในการวางแผน การลงทุนอย่างเหมาะสมต่อไป

เรื่องที่ 5 เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมได้หยิบยกประเด็นมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติครั้งที่ 6/2539
(ครั้งที่ 60) เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2539 เรื่อง การประกวดราคาน้ำมันเตาของการ
ไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และข้อเสนอปรับปรุงอัตราค่าก่อสร้างน้ำมัน
เชื้อเพลิง ซึ่งได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบในการประชุม เมื่อวันที่ 26
พฤศจิกายน 2539 โดยที่ประชุมได้มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง พอสรุป
สาระสำคัญได้ดังนี้

1. ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2539 ได้มีการพิจารณาเรื่อง
คุณสมบัติของผู้ประกวดราคาน้ำมันเตา โดยกระทรวงพาณิชย์ได้เสนอให้มีการ
เพิ่มเติมคุณสมบัติของผู้ประกวดราคาน้ำมันเตาว่าต้องเป็นบริษัทที่จดทะเบียนใน
ตลาดหลักทรัพย์ฯ และมีกำไรจากการประกอบการปีละไม่น้อยกว่า 100 ล้านบาท
ติดต่อกัน 5 ปี ซึ่งข้อเสนอดังกล่าวรองนายกรัฐมนตรี (นายอานวย วีรรณ) มี
ความเห็นว่าจะไม่ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้ประกวดราคาว่าจะต้องจดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์ฯ หรือกำหนดเงื่อนไขอื่นที่ไม่มีความจำเป็นเนื่องจากจะทำให้มีผู้แข่งขัน
น้อยราย และเมื่อคณะรัฐมนตรีได้มีมติแล้วก็ไม่ควรจะมีการเปลี่ยนแปลงในระดับของ
คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ซึ่งอยู่ภายใต้คณะรัฐมนตรี

2. รองนายกรัฐมนตรี (นายสมักร สุนทรเวช) มีความเห็นว่า การเพิ่มเติมคุณสมบัติ
ของผู้ประกวดราคาน้ำมันเตาว่าต้องมีกำไรจากการประกอบการปีละไม่น้อยกว่า
100 ล้านบาท ติดต่อกันเป็นเวลา 5 ปี นับว่ามีประโยชน์และมีความมั่นคงกว่าการที่จะ
กำหนดว่าจะต้องจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งในเรื่องนี้รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์ก็เห็นด้วยแล้วว่าไม่ต้องจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ แต่ให้คง
คุณสมบัติว่าต้องมีกำไรติดต่อกันเป็นเวลา 5 ปี ส่วนเรื่องข้อเสนอปรับปรุงอัตราค่า
ก่อสร้างน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีมติให้เลื่อนกำหนดเวลาสร้างน้ำมันดีเซลและน้ำมันเตา
ของผู้นำเข้าในอัตราร้อยละ 10 ไปอีก 2 ปีนั้น ได้มีการลดอัตราเงินเรียกเก็บเข้า
กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงให้แก่ผู้ผลิตในประเทศ เพื่อเป็นการชดเชยที่ต้องสร้างน้ำมัน
ในอัตรา ร้อยละ 10 อยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม หากที่ประชุมเห็นสมควรว่าน่าจะมีการ
ทบทวนใหม่ ก็สามารถนำมาพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการนโยบายพลังงาน
แห่งชาติครั้งต่อไปได้

ประธานฯ ได้ให้ข้อสรุปว่า เรื่องคุณสมบัติของผู้ประกวดราคาน้ำมันเตานั้นควรให้
เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่ได้มีมติให้เพิ่มเติมเฉพาะผลกำไรจากการประกอบการปี
ละไม่น้อยกว่า 100 ล้านบาท ติดต่อกัน 5 ปี ส่วนข้อเสนอการปรับปรุงอัตราค่า
ก่อสร้างน้ำมันเชื้อเพลิง หากจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรก็ขอให้นำไปพิจารณากันใน
รัฐบาลชุดใหม่ต่อไป

